

JUBILEUSZ DLA ZIEMI

2020

Przewodnik uroczystości

**CZAS DLA
STWORDZENIA**

Wstęp.....	4
Zaproszenie od liderów różnych wyznań do uczestnictwa w Czasie dla Stworzenia.....	5
Checklista Wydarzenia.....	8
Temat Czasu dla Stworzenia 2020 r.: Jubileusz dla Ziemi.....	10
Czas dla Stworzenia 2020 - modlitwa.....	14
Pomysły na świętowanie Czasu dla Stworzenia.....	15
Zdjęcia i nagrania 16.....	15
Media społecznościowe i blogi.....	15
Módlcie się i uwielbiajcie.....	16
Modlitwa ekumeniczna na Czas dla Stworzenia:.....	18
Modlitwa na rozpoczęcie.....	18
Zdanie otwierające.....	18
Pieśń.....	19
Z Psalmu 104.....	19
Wyznanie (na podstawie Kpł 25, 1-25).....	20
Czytanie Pisma Świętego z kazaniem lub osobistymi refleksjami ...	22
Pieśń.....	22
Wyznanie wiary.....	23
Kolekta i modlitwa powszechna.....	23
Modlitwy.....	24
Modlitwa Pańska.....	25

Błogosławieństwo.....	26
Zintegruj Czas dla Stworzenia z niedzielą liturgią.....	27
Odpraw nabożeństwo modlitewne w plenerze.....	28
Studium biblijne.....	28
Modlitwa na zakończenie.....	29
Zorganizuj spacer lub pielgrzymkę Stworzenia.....	30
Zaangażuj swoje lokalne środowisko w Ziemi Test:.....	30
Zorganizuj wydarzenie dotyczące zrównoważonego rozwoju.....	32
Zachęcaj do prowadzenia zrównoważonego życia.....	34
Użyj mapy dla kongregacji, wspólnot i kościołów ze wskazówkami do działania na rzecz ekonomii życia i sprawiedliwości ekologicznej...	37
Rzecznictwo: Weź udział w kampaniach wzywających do nawrócenia.....	38
Światowy kalendarz wydarzeń.....	43
1 września: Dzień Stworzenia /Światowy Dzień Modlitw o Ochronę Stworzenia.....	43
21 września: Międzynarodowy Dzień Oczyszczania Wybrzeży.....	43
4 października: Dzień św. Franciszka.....	44
Dołącz do nas poprzez media społecznościowe.....	45
O Czasie dla Stworzenia.....	46
Historia.....	46
Komitet Sterujący.....	46
Autorzy.....	48

Wstęp

Dziękujemy, że gromadzicie się z nami podczas Czasu dla Stworzenia. Każdego roku, od 1 września do 4 października, rodzina chrześcijańska jednoczy się na tej ogólnoświatowej uroczystości. Jest to czas modlitwy i wspólnych działań dla ochrony naszego Wspólnego Domu.

Jako naśladowcy Chrystusa na całego świata dzielimy wspólną rolę jako opiekunowie Bożego stworzenia. Widzimy, że nasze samopoczucie jest powiązane z jego dobrostanem. Cieszymy się z okazji, aby troszczyć się o nasz Wspólny Dom oraz nasze Siostry i Braci, którzy go wraz z nami zamieszkują.

W tym roku tematem przewodnim Czasu dla Stworzenia jest „**Jubileusz dla Ziemi**”. Zapraszamy do rozważenia integralnego związku między odpoczynkiem Ziemi a ekologicznymi, ekonomicznymi, społecznymi i politycznymi aspektami życia. W tym roku potrzeba sprawiedliwych i zrównoważonych systemów działania ujawniła się z uwagi na daleko idące skutki ogólnoświatowej pandemii COVID-19. Pragniemy by nasza wyobraźnia moralną dała nam odwagę i otwartość na Jego głos i towarzyszyła obchodom Jubileuszu. Ten przewodnik pomoże Tobie lepiej zrozumieć Czas dla Stworzenia oraz zaplanować jego świętowanie. Więcej materiałów, w tym obejmujące seminaria internetowe i spotkania modlitewne, grupę na Facebooku i zdjęcia, są dostępne online. Aby zapoznać się i pobrać materiały odwiedź SeasonOfCreation.org.

Komitet Sterujący Czasu dla Stworzenia

actalliance

DICASTERY FOR PROMOTING INTEGRAL HUMAN DEVELOPMENT

europaean christian environmental network

Lausanne/WEA
Creation Care Network

THE GLOBAL CATHOLIC CLIMATE MOVEMENT

THE LUTHERAN WORLD FEDERATION

World Communion of Reformed Churches

World Council of Churches

CZAS DLA STWOROZENIA

Zaproszenie od liderów różnych wyznań do uczestnictwa w Czasie dla Stworzenia

Drodzy Bracia i Siostry w Chrystusie,

Będziecie świętować pięćdziesiąty rok, w którym ogłosicie wyzwolenie dla wszystkich mieszkańców waszego kraju. (Kpł 25, 10)

W tym roku światowy zasięg koronawirusa ujawnił naszą wspólną, ludzką naturę oraz unaoczniał wzajemne połączenia naszych gospodarek, struktur politycznych, systemów opieki zdrowotnej, łańcuchów produkcji żywności, systemów energetycznych i transportowych. Pandemia pokazała również, że cała ta sieć jest zakorzeniona w Ziemi. Pokazuje ograniczenia Ziemi w zakresie jej zdolności do sprostania naszym wymaganiom ekonomicznym i ekologicznym. niesprawiedliwe skutki zmian klimatu są konsekwencją naszej niezdolności do znalezienia trwałej równowagi.

Od 1 września do 4 października chrześcijańska rodzina świętuje Czas dla Stworzenia. Ta ogólnoświatowa uroczystość została zapoczątkowana w 1989 r. Wraz z uznaniem przez Patriarchat Ekumeniczny Dnia modlitw o ochronę stworzenia został on ujęty przez szeroką społeczność ekumeniczną.

Podczas Czasu dla Stworzenia jednoczymy się jako jedna rodzina w Chrystusie, celebrując więzi, które dzielimy ze sobą i z „każdym żywym stworzeniem na ziemi”. (por. Rdz 9,10). Rodzina chrześcijańska świętuje ten okres, spędzając czas na modlitwie, rozważając sposoby zrównoważonego życia w naszym Wspólnym Domu i podnosząc swój głos w debacie publicznej.

Pismo Święte zaczyna się od potwierdzenia przez Boga, że całe stworzenie jest „bardzo dobre.” (Rdz 1, 31) Jako jego opiekunowie ludzie są powołani do ochrony i pielęgnowania stworzonego przez Niego dobra (Rdz 2,15, Jr 29, 5-7). Nasze powołanie do ochrony i pielęgnowania życia wiąże się z trwałością systemów ekologicznych, gospodarczych, społecznych i politycznych. Należy zachować równowagę między tymi aspektami życia dla zdrowia Ziemi i wszystkich stworzeń.

W Prawie Mojżeszowym odnajdujemy przepisy dotyczące szabatu. Siódmego dnia każdego tygodnia lud Boży był wolny od produkcji oraz konsumpcji. Prawo to zostało rozciągnięte na zwierzęta i samą ziemię, czcząc Stwórcę, pozwalając stworzeniu odpocząć. Po 49-tym (siedem razy siedem) roku, Lud Boży miał poświęcić rok na tę ekologiczną, społeczną i ekonomiczną sprawiedliwość naprawczą. Jest to właśnie **Jubileusz dla Ziemi**.

Czy żyjąc w świecie po COVID-19 możemy sobie wyobrazić nowy, sprawiedliwy i zrównoważony sposób życia, który da Ziemi potrzebny odpoczynek, w którym nie będziemy gonić za tym, by "mieć więcej", ale by przywrócić siedliska i odnowić różnorodność biologiczną? Niech Święta Mądrość Boga inspiruje naszą wyobraźnię.

W niniejszym Przewodniku uroczystości oferujemy materiały w duchu ekumenicznym naszego wspólnego przecież powołania, aby chronić Ziemię i podtrzymywać warunki do życia. Zachęcamy całą chrześcijańską rodzinę, aby przyłączyła się do nas w tym szczególnym czasie, aby modlić się, zastanawiać i podejmować odważne działania, aby zrealizować Jubileusz dla Ziemi.

W nadziei zrodzonej z łaski modlimy się, aby Pan, który jest naszym Stwórcą, Podtrzymującym i Odkupicielem, dotknął naszych serc oraz serca całej ludzkiej rodziny w tym Czasie dla Stworzenia.

W łasce Bożej,

Członkowie Komitetu Doradczego Season of Creation:

Bp Marc Andrus, Diecezja Kalifornii

Wielebny Ed Brown, Care of Creation and Lausanne Catalyst for Creation Care

Dr Celia Deane-Drummond, Dyrektor, Instytut Laudato Si' Research, Campion Hall, University of Oxford

Msgr. Bruno-Marie Duffé, Sekretarz, Watykańska Dykasteria Integralnego Rozwoju Człowieka

Josianne Gauthier, Sekretarz Generalny, CIDSE

Wielebny Norm Habel, Projekt Czas dla Stworzenia, Adelaide

Bp Nick Holtam, Bp Salisbury, Grupa robocza ds. Środowiska Kościoła Anglikański

Dr Hefin Jones, Komitet Wykonawczy, Światowa Komunia Kościołów Reformowanych

**CZAS DLA
STWODZENIA**

Metropolita Zimbabwe Serafim Kykotis, greckokatolickie arcybiskupstwo Zimbabwe i Angoli

Bp Mark Macdonald, Narodowy miejscowy biskup anglikański, anglikański kościół Kanady

Ojciec Martin Michalíček, Sekretarz Generalny Europejskiej Rady Konferencji Episkopatu

Ms. Necta Montes, Sekretarz Generalny, Światowa Federacja Studentów Chrześcijańskich

Siostra Patricia Murray, Sekretarz Wykonawczy, Przełożony Generalny Unii Międzynarodowej

Dr Alexandros K. Papaderos, Doradca Patriarchatów Ekumenicznych w Konstantynopolu

Paulo Ueti, Doradca Teologiczny i Dyrektor Regionu Ameryki Łacińskiej, Anglican Alliance

Canon Dr Ruth Valerio, Dyrektor, Światowe Apostolstwo i Wpływ, Tearfund

Checklista Wydarzenia

Checklista obejmuje kroki niezbędne dla przeprowadzenia udanego wydarzenia. Podsumowując: dobrze zaplanuj, zbierz szerokie poparcie, upewnij się, że jak najwięcej osób wie o wydarzeniu oraz kontynuuj działania po jego zakończeniu.

Oto szczegółowa lista krok po kroku, która pomoże poprowadzić Twoją uroczystość:

- Zbierz grupę od jednej do czterech osób, aby wspólnie poprowadzić planowane wydarzenie. Zespół ten będzie dzielić się pracą, rozwijać pomysły, współpracować z kapłanem i zgromadzeniem, aby zapewnić, że Czas dla Stworzenia ma szerokie poparcie w Waszym Kościele.
- Opracuj ogólny plan swojego wydarzenia. Zapoznaj się z sugestiami dotyczącymi wydarzeń i wybierz scenariusz, który jest dla Was odpowiedni, lub opracuj inny, własny.
- Umów rozmowę z kapłanem oraz liderami lokalnej społeczności. Aby przygotować wszystkich na takie spotkanie, udostępniij wcześniej list od liderów wyznań, informacje o Czasie dla Stworzenia oraz link do strony internetowej. Wszystkie informacje dostępne są na stronie SeasonOfCreation.org.
- Spotkanie należy rozpocząć od podziękowania wszystkim za pracę już wykonaną w celu ochrony stworzenia. Powiedz, że jako zespół chcielibyście zgłosić się na ochotnika do poprowadzenia wydarzenia w ramach Czasu dla Stworzenia. Uzyskaj opinie wszystkich uczestniczących, sporządzaj notatki dokumentujące komentarze.
- Zaktualizuj swój plan w odpowiedzi na usłyszane komentarze. Wspólnie ustalcie datę, godzinę i lokalizację wydarzenia.
- Zarejestruj swoje wydarzenie na SeasonOfCreation.org. Kiedy zarejestrujesz wydarzenie, stanie się ono widoczne na światowej mapie Czasu dla Stworzenia. Skontaktujemy się również z Tobą

za pośrednictwem poczty elektronicznej, aby zapewnić Wam dodatkowe materiały.

- W razie potrzeby porozmawiaj aby uzyskać dodatkowe opinie, spostrzeżenia. W zależności od wydarzenia możesz zaangażować lokalny zespół, radę parafialną oraz inne osoby.
- Jeśli twoje wydarzenie jest ekumeniczne lub międzywyznaniowe, skontaktuj się z ośrodkami kultu, z którymi masz zamiar współpracować. Poproś o spotkanie i przedstaw Wasz plan w sposób podobny do metody rozmowy jaką stosowałeś/-aś w rozmowie z własnym kapłanem.
- Po sfinalizowaniu planu upewnij się, że członkowie Twojej wspólnoty oraz przedstawiciele innych wyznań, z którymi będziecie współpracować, są właściwie poinformowani. Idealny czas na rozpoczęcie działań to miesiąc przed wydarzeniem. Ten krok jest niezbędny do zapewnienia dobrej frekwencji i zorganizowania atrakcyjnego wydarzenia. Skorzystaj z szablonu biuletynu, ulotki i postu w mediach społecznościowych dostępnych na stronie SeasonOfCreation.org.
- Kilka dni przed wydarzeniem naszykuj wszystkie materiały. Skontaktuj się z innymi współorganizatorami, aby upewnić się, że mają wszystko, czego potrzebują. Przeprowadź ostatnie działania promujące by podnieść świadomość wydarzenia w Kościele. Rozdawajcie ulotki.
- Poprowadź wydarzenie. Baw się dobrze!
- Po wydarzeniu wyślij podziękowania wszystkim liderom i wolontariuszom. Poinformuj o wszelkich wynikach Waszych działań lub kolejnych planowanych krokach po wydarzeniu.
- Podziel się zdjęciami na SeasonOfCreation.org. Mogą one zostać udostępniane publicznie inspirując i edukując ludzi na całym świecie.
- Wypełnij raport z wydarzenia na SeasonOfCreation.org.

Temat Czasu dla Stworzenia 2020: Jubileusz dla Ziemi

Każdego roku ekumeniczny komitet sterujący, który tworzy Przewodnik uroczystości Czasu dla Stworzenia, sugeruje pewien temat. Tematem w roku 2020 jest Jubileusz dla Ziemi.

Zmiana klimatu jest wynikiem połączenia chciwości, nierówności i zniszczenia Bożej Ziemi. Temat Jubileuszu został wybrany, gdyż odzwierciedla te trzy powiązane ze sobą tematy. Jubileusz to czas na rezygnację z nadmiernej konsumpcji i systemów ekonomicznych opartych na stałym wzroście gospodarczym kosztem Ziemi i ubogich. Jubileusz to czas, w którym ci, którzy najwięcej otrzymali i brali, muszą dokonać rekompensaty wobec tych, którzy najbardziej ucierpieli. Jubileusz to czas odpoczynku dla Ziemi od ciągłej eksploatacji w celu przywrócenia poprawnie funkcjonujących ekosystemów.

Koncepcja Jubileuszu jest zakorzeniona w świętej mądrości, według której musi istnieć sprawiedliwa i trwała równowaga między realiami społecznymi, ekonomicznymi i ekologicznymi. Kiedy jedna zmienna zostanie wykorzystana do maksymalizacji wzrostu innej, cały system w końcu ucierpi. Gdy jedna ze społeczności Ziemi jest wykorzystywana, wpływa to na wszystkie inne. W 2020 r. pandemia koronawirusa pokazała tę rzeczywistość w skali całego świata. Podczas gdy doświadczenie życia po wybuchu COVID-19 wskazuje na potrzebę zachowania sprawiedliwości, lekcje, których ten czas nam udziela, mogą skierować nas na potrzebę właściwego przeżycia Jubileuszu oraz zmotywować nas do przywrócenia równowagi w systemach, które podtrzymują życie.

Będziecie świętować pięćdziesiąty rok, w którym ogłosicie wyzwolenie dla wszystkich mieszkańców waszego kraju. (Kpł 25, 10)

Jubileusz oznacza „róg barana”. Zadęto w niego, aby zaznaczyć początek powszechnego odkupienia. Rok jubileuszowy obejmował uwolnienie się od zadłużenia, gdy miała zostać przywrócona sprawiedliwość w miejsce

niesprawiedliwości ostatnich pięćdziesięciu lat. Był to także czas odpoczynku dla ziemi.

Temat Jubileuszu ma wyraźne powiązania z podstawowymi paradygmatami napędzającymi niesprawiedliwy wyzysk, jak neoliberalne i kapitalistyczne podejście do światowej gospodarki. Łączy potrzebę proroczego głosu na temat niesprawiedliwości klimatycznej i działań na rzecz przywrócenia dobrostanu Ziemi. Temat Jubileuszu potwierdza potrzebę równości, sprawiedliwości i zrównoważonego rozwoju oraz przejścia do zrównoważonego sposobu zarządzania gospodarką. Uhonorowano kampanię Jubileuszu roku 2000, która z powodzeniem wezwała do amnestii w sprawie długów krajów globalnego Południa i redystrybucji bogactwa. Natomiast w roku 2020 mija 50 lat od pierwszego Dnia Ziemi, czasu kiedy narodził się ruch środowiskowy.

Klimatyczny stan zagrożenia

Jesteśmy w trakcie kryzysu klimatycznego. Kilka badań wykazało, że świat nie jest bliski osiągnięcia wyznaczonych celów w zakresie redukcji emisji. W najnowszym raporcie Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) podkreślono, że „jedynie przy szybkich i daleko idących” zmianach w światowej gospodarce, w skali i tempie bez historycznego precedensu, można osiągnąć limit 1,5 ° C. Jest to zatem czas na nasze pojednanie się ze stworzeniem poprzez konkretną pokutę i pilne działanie. Czas dla Stworzenia to moment, w którym uświadamiamy sobie, że osiągnane są punkty krytyczne, co zagraża życiu najbardziej bezbronnych i przyszłych pokoleń. Jako ludzie wiary jesteśmy wezwani do przeciwstawiania się niesprawiedliwości klimatycznej w profetyczny sposób.

Czas dla Stworzenia w 2020 r. będzie również ważnym momentem dla rodziny chrześcijańskiej, aby zabrać głos w celu szybkiego i radykalnego oraz ambitnego działania przed 26. doroczną konferencją ONZ w sprawie kryzysu klimatycznego. COP 26 ma szczególne znaczenie, ponieważ strony uczestniczące mają ogłosić, w jaki sposób wdrożą paryskie porozumienie klimatyczne (lub czy się to nie uda). Jest to czas, w którym wspólnoty wyznaniowe są wezwane do wspierania i kwestionowania przywództwa

swoich krajów w realizacji wizjonerskich i wiążących celów. Jest to także czas, w którym musimy słuchać proroczego głosu młodych.

Dziesiątego dnia siódmego miesiąca zadmiesz w róg. W Dniu Prześlągania zatrąbicie na rogu (Kpł 25:9)

Prorocze wezwanie nadziei

Jako ludzie wiary jesteśmy powołani, aby głos nadziei przypominał Jubileusz. Płaczymy, bo wszędzie słyszymy jęki stworzenia. Działamy więc jako nosiciele stworzenia i brzmimy jak róg nadziei, ponieważ Ziemia i wszyscy, którzy na niej żyją, należą do Pana. Wiemy, że Bóg obiecał odnowienie tej Ziemi.

W tym krytycznym i trudnym czasie uznajemy naszą rolę jako ludzi wiary w wyrażaniu nadziei pośród obecnego kryzysu i utwierdzamy siebie jako proroczych świadków. Jezus dał nam wybór między Bogiem a mamoną. Ze względu na Ziemię i wszystkie stworzenia nie mamy wyboru, musimy dążyć do Sprawiedliwości (por. Mi 6,8).

Czas dla Stworzenia 2020 to okazja do refleksji nad znaczeniem dzisiejszego Jubileuszu, szczególnie w okresie poprzedzającym COP26. W jaki sposób będziemy, jako osoby i jako Kościół:

- Uznawać, że cała Ziemia i wszystko co ją napęlnia należy do Boga ?
- Oddawać to, co mamy z powrotem Bogu, zarówno duchowo, jak i praktycznie?
- Rozpoznawać naszą całkowitą zależność od Boga i Jego stworzenia?
- Otrzymywać Bożą troskę, w cierpliwości i zaufaniu?

Co to znaczy, że Kościół ogłasza „Rok łaski od Pana”? Jak możemy wychwalać Boga za nadzieję, którą pokładamy w Chrystusie, który przywrócił i odkupił Ziemię? Jakie zmiany zobaczymy w naszej relacji wobec ubogich i ziemi, którą zniewalamy? Jesteśmy dalecy od świętowania sukcesu Jubileuszu. Gdy cierpi Boska Ziemia, cierpią także ludzie Boży. Czas dla Stworzenia 2020 zachęca kościoły i chrześcijan do uczestnictwa poprzez:

- Modlitwę: oddawanie Bogu chwały, pokutę za naszą chciwość i współudział w cierpieniu Ziemi oraz naszych sąsiadów, wstawiennictwo za osoby podatne na chaos klimatyczny i uwolnienie wszystkiego, co posiadamy z powrotem do Boga
- Praktykę: kontrolowanie tego, jak sami traktujemy Ziemię i zaangażowanie w nowe praktyki zarówno indywidualnie oraz jako wspólnoty
- Rzecznictwo: zachęcanie władz państwowych do zapewnienia sprawiedliwości klimatycznej i podejmowanie kroków w kierunku zielonej gospodarki. To elementy stanowiące część planów naprawy gospodarczej COVID-19
- Działanie: osobiste, obywatelskie uczestnictwo w działaniach mających na celu wywarcie nacisku na rządy, by te opracowały ambitne cele krajowe na COP26.

Czas dla Stworzenia 2020 - modlitwa

Stworzycielu,

Na twoje słowo Ziemia przyniosła rośliny rodzące nasiona i drzewa wszelkiego rodzaju przynoszące owoce. Rzeki, góry, minerały, morza i lasy podtrzymywały życie. Oczy wszystkich patrzyły na Ciebie, aby zaspokoić potrzeby każdej żywej istoty. I przez cały czas Ziemia odnawiała życie. Poprzez planetarne cykle dni i pór roku, odnowę i wzrost, Ty Boże otwierasz rękę, aby dać stworzeniu pożywienie w odpowiednim czasie.

W swojej Mądrości ustanowiłeś szabat; błogosławiony czas, by odpocząć w wdzięczności za wszystko, czym nas obdarowujesz; czas na wyzwolenie się z okrutnej konsumpcji; czas, aby pozwolić ziemi i wszystkim stworzeniom odpocząć od ciężaru pracy i produkcji. Jednak obecnie nasze życie wykorzystuje planetę poza granicę jej możliwości. Nasze wymagania dotyczące wzrostu oraz nasz niekończący się cykl produkcji i konsumpcji wyczerpują świat. Lasy są karczowane, gleba ulega erozji, pola nie przynoszą plonów, pustynie się rozszerzają, morza zakwaszają, burze nasilają się. Nie pozwoliliśmy ziemi obchodzić szabatu, a Ziemia pilnie potrzebuje się odnowić.

Podczas obecnego Czasu dla Stworzenia prosimy Ciebie Panie o odwagę, abyśmy przestrzegali szabatu dla naszej planety. Umocnij nas wiarą, aby ufać Twojej opatrności. Zainspiruj nas otwartością na Twoją wolę do dzielenia się tym, co otrzymaliśmy. Naucz nas radować się tym tylko, czego potrzebujemy i nie pragnąć niczego ponadto. A kiedy ogłaszamy Jubileusz Ziemi, ześlij Ducha Świętego, aby odnowił oblicze stworzenia.

W imię Jezusa Chrystusa, Tego, który ogłosił Dobrą Nowinę całemu stworzeniu,
Amen.

Pomysły na świętowanie Czasu dla Stworzenia

Istnieje wiele różnych sposobów świętowania tego czasu. Ekumeniczna wspólnota dla Czasu dla Stworzenia sugeruje kilka pomysłów, o których możesz przeczytać poniżej. Koniecznie odwiedź stronę [Czasu dla Stworzenia](#), by poznać inne pomysły i kampanie, w szczególności inicjatywy konkretnych kościołów chrześcijańskich.

Jeśli planujesz swoje wydarzenie, pamiętaj o zarejestrowaniu go na stronie internetowej [Czasu dla Stworzenia](#). Kiedy je zarejestrujesz, Twoje wydarzenie stanie się widoczne na ogólnoświatowej mapie Czasu dla Stworzenia, aby zainspirować innych i zwiększyć frekwencję. Skontaktujemy się również z Tobą w celu zapewnienia dodatkowych materiałów.

Bez względu na to, jak świętujesz, pamiętaj o podzieleniu się swoimi doświadczeniami.

Zdjęcia i nagrania

- Róbcie zdjęcia w trakcie realizacji podejmowanych działań. Wasze zdjęcia będą udostępniane ludziom na całym świecie i mogą inspirować wiele osób do modlitwy i działania na rzecz ochrony stworzenia (*uprzejmie poproś o zgodę na udostępnianie zdjęć ludzi i powstrzymaj się od fotografowania dzieci bez zgody rodziców / opiekunów*). Prześlij swoje zdjęcia na [Czas dla Stworzenia](#).

Media społecznościowe i blogi

- Publikuj zdjęcia i historie podczas planowania oraz samej uroczystości. Pamiętaj, aby oznaczyć swój post lub tweet tagiem

#SeasonofCreation, a pojawi się on na stronie Season of Creation / Czas dla Stworzenia.

- Dołącz do naszej społeczności (w języku angielskim) [Facebook community](#) i dziel się swoimi doświadczeniami.
- Napisz post na blogu, by podzielić się ze swoją społecznością informacjami o obchodach Czasu dla Stworzenia.

Módlcie się i uwielbiajcie

Modlitwa jest w centrum naszego chrześcijańskiego życia. Wspólna modlitwa pogłębia naszą więź z Bogiem i przynosi nowe dary Ducha. Jak nauczał nas Jezus, "gdzie dwaj lub trzej zbierają się w moje imię, jestem pośród nich" (Mt 18,20).

Poniższe sugestie pomogą Wam zaplanować wspólną modlitwę lub nabożeństwo podczas Czasu dla Stworzenia.

Poprowadź modlitwę ekumeniczną

Przygotowanie i przeprowadzenie nabożeństwa modlitewnego to prosty i piękny sposób na świętowanie Czasu dla Stworzenia. Podczas gdy nabożeństwo modlitewne, które odprawia lokalna wspólnota Kościoła, jest świetnym pomysłem, to sam Czas dla Stworzenia oferuje także wspaniałą okazję do nawiązania kontaktu z chrześcijanami spoza Kościoła lub lokalnej społeczności.

Jeśli Cię to zainteresowało - skontaktuj się z lokalnymi wspólnotami chrześcijańskimi i zapytaj czy chciałyby współpracować przy organizacji nabożeństwa modlitewnego z okazji Czasu dla Stworzenia.

Jeśli wyślesz wiadomość e-mail, pamiętaj, aby udostępnić link do strony [Czas dla Stworzenia](#) i dodać informacje o Czasie dla Stworzenia.

Rozpocznij od przeprowadzenia checklisty wydarzenia. Poproś wszystkich uczestniczących o jego rozreklamowanie. Przekazywanie informacji za pośrednictwem mediów społecznościowych, materiałów drukowanych i online zapewni dobrą frekwencję i doprowadzi do

zbudowania dynamicznego wydarzenia dzięki szerszej grupie uczestników. Przykładowe ulotki, biuletyny i ogłoszenia są dostępne do pobrania online. Poproś osobę duchowną lub grupę osób duchownych ze współuczestniczących kościołów, aby poprowadzili nabożeństwo modlitewne.

Poniżej znajduje się przykład nabożeństwa modlitewnego opracowanego dla Czasu dla Stworzenia w roku 2019. Możesz z niego skorzystać i dostosować odpowiednio do własnych potrzeb.

Modlitwa ekumeniczna na Czas dla Stworzenia:

Jubileusz dla Ziemi

Modlitwa otwierająca

Rozpocznij wspólną modlitwę zapalając świecę a następnie umieść ją pośród przedmiotów reprezentujących rolnictwo lub lokalne środowisko. Następnie módlcie się:

Gromadzimy się w imię Trójjedynego Boga, Stwórcy, Odkupiciela i Tego, który daje życie Ziemi i wszystkim stworzeniom!

Chwała Trójcy Świętej! Bóg jest głosem i życiem, Stwórcą wszechświata i Źródłem wszelkiego życia, Jemu śpiewają aniołowie; jest niezwykłym Światłem wszystkich tajemnic znanych lub nieznanymi ludzkości i życiem zamieszkującym we wszystkim.

(Hildegarda z Bingen, XIII w.)

Zdania otwierające

P: Gromadzimy się w imię Boga, Stworzyciela

***W:* Który jest komunią Miłości.**

P: Gromadzimy się w imię Boga, Odkupiciela

***W:* Który jednoczy całe stworzenie**

P: Gromadzimy się w obecności Dawcy Życia

***W:* Który stwarza i odnawia życie.**

Pieśń

Zaśpiewaj hymn wielbiący Boga Stworzyciela. Jeśli to możliwe, znajdź hymn, który jest wspólny dla wszystkich uczestniczących.

z Psalmu 104

P: Uwielbiaj, duszo moja, Pana!

***W:* Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napełnia się dobrem.**

P: Ty uczyniłeś księżyc miarą czasu; słońce zna porę swego zachodu. Zsyłasz ciemność i noc nastaje; w niej poruszają się wszelkie zwierzęta leśne.

***W:* Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napełnia się dobrem.**

P: Lwiątko o łup wołają, domagają się pokarmu od Boga.
Gdy wzejdzie słońce, schodzą się razem i kładą się w swoich legowiskach. Człowiek wychodzi do swych zajęć, aby pracować aż do wieczora.

***W:* Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napełnia się dobrem.**

P: Ty każesz tryskać źródłom w dolinach, a spomiędzy gór płyną wody. Piją wszystkie dzikie zwierzęta, dzikie osły gaszą pragnienie.

***W:* Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napełnia się dobrem.**

P: Ty sprawiasz, że rośnie trawa dla bydła i zioła służące ludziom, żeby mogli czerpać pokarm z ziemi i wino, co rozwesela ludzkie serce, żeby oliwa rozjaśniała twarze, a chleb wzmacniał ludzkie siły.

W: **Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napętnia się dobrem.**

P: Owocem Twoich dzieł syci się ziemia.

W: **Wszystko to czeka na Ciebie, byś zesłał pokarm w stosownym czasie. Kiedy im dajesz, przyjmują, gdy otwierasz swą rękę, wszystko napętnia się dobrem.**

Wsz: **Niech na wieki trwa chwała PANA!**

Wyznanie *(na podstawie Księgi Kapłańskiej 25, 1-25)*

Wielbimy Cię, Boże, za Ziemię, która podtrzymuje życie. Poprzez cykle dni i pór roku, odnowę i wzrost, otwierasz swą rękę i sycisz łaskawie wszystko co żyje we właściwym czasie. W swojej Mądrości ofiarowałeś szabat, aby ziemia odpoczęła. Jednak obecnie nasze życie wykorzystuje planetę poza granice jej możliwości. Nasze zapotrzebowanie na ciągły rozwój oraz niekończący się cykl produkcji i konsumpcji wyczerpuje nasz świat. Lasy są karczowane, gleba ulega erozji, pola nie przynoszą plonów, pustynie się rozszerzają, morza zakwaszają, burze nasilają się. Ludzie i zwierzęta często zmuszone są do ucieczki w poszukiwaniu bezpieczeństwa. Nie pozwoliliśmy ziemi obchodzić szabat, a Ziemia pilnie potrzebuje się odnowić. I tak wyznajemy. Boże miłosierdzia i sprawiedliwości,

P: Mówisz nam, że ziemia musi odpoczywać, wolna od ciężaru produkcji.

- W:** Wyznajemy nasze żądanie, aby Ziemia produkowała ponad swoje granice, i wyznajemy naszą niewolę, by pragnąć więcej.
- P:* Wzywasz nas do przerwania siewu, przycinania i zbioru w sposób niszczący glebę.
- W:** Wyznajemy nasze nadmierne zużycie jedzenia i energii.
- P:* Zapewniasz nas, że zostaniemy nasyceni plonem ziemi.
- W:** Wyznajemy nasz brak zaufania, że możemy dobrze prosperować w granicach możliwości Ziemi.
- P:* Potwierdzasz, że nasze bezpieczeństwo jest w tym co mamy.
- W:** Wyznajemy nasz brak odwagi, by oprzeć się mitowi niekończącego się wzrostu.
- P:* Mówisz nam, że ziemia nie może zostać sprzedana na stałe, ponieważ ziemia jest Twoja i wszystko co ją napełnia.
- W:** Wyznajemy, że myślimy o stworzeniu, jako nam danym, a nie jako o powierzonym darze.
- P:* Wzywasz nas do pozostawienia wystarczającej ilości owoców na winorośli i na polach, aby wyżywić naszych sąsiadów, zwierzęta i użyźnić glebę.
- W:** Wyznajemy, że nie dzielimy się tym, co otrzymujemy z Ziemi.
- P:* Wzywasz nas do uczciwości i sprawiedliwości.
- W:** Wyznajemy nasz brak wiary, nie kochając Ciebie całym naszym sercem, siłą i umysłem a naszych braci i siostr jak nas samych i nie troszcząc się o naszych braci mniejszych i cały świat stworzony .
- P:* Odwróć nas od strachu i nieufności,

W: i uwolnij nas do wyobrażenia sobie życia w zgodzie z ziemią i wszystkimi stworzeniami poprzez Dobrą Nowinę Jezusa Chrystusa, przez którego modlimy się

P: “Właśnie w ten sposób Duch przychodzi nam z pomocą w naszej słabości. Gdy nie wiemy, jak mamy się modlić, Duch wstawia się za nami wołaniem bez słów. A Bóg, który przenika serca, zna pragnienie Ducha, ponieważ to właśnie zgodnie z Jego wolą Duch wstawia się za świętymi”. (Rz 8, 26–27).

W: Amen.

(zaadaptowane ze Światowej Federacji Luterskiej)

Czytanie Pisma Świętego z kazaniem lub osobistymi refleksjami

Zapoznaj się z lekturami tematycznymi przedstawionymi poniżej lub wybierz inny tekst, który odzwierciedla szczególny kontekst twojej modlitwy. Sugerowane teksty Pisma Świętego znajdują się na stronie internetowej Czasu dla Stworzenia.

Pieśń

Odśpiewaj hymn wychwalający różnorodność biologiczną stworzenia. Jeśli to możliwe, znajdź hymn, który jest wspólny dla wszystkich uczestniczących.

Wyznanie wiary

P: Należymy do Stwórcy, na którego obraz wszyscy jesteśmy stworzeni.

W: **W Nim bowiem żyjemy, poruszamy się i jesteśmy. “Jesteśmy z Jego rodu” i dzielimy życie z całym stworzeniem**

P: Należymy więc do Prawdziwego, do Jego Syna, Jezusa Chrystusa. On jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym Człowiekiem.

W: **W Nim bowiem żyjemy, poruszamy się i jesteśmy. Przez Niego wszyscy jesteśmy pojednani ze sobą.**

P: Należymy do Ducha Świętego, który daje nam nowe życie i wzmacnia naszą wiarę.

W: **W Duchu miłości oddychamy, w Duchu Prawdy żyjemy, tchnienie Boga zawsze nas porusza.**

P: Należymy do Trójcy Świętej, która jest jedno we wszystkim i Trzema w Jedności.

W: **W Bogu wszyscy jesteśmy stworzeni, w Chrystusie wszyscy jesteśmy zbawieni, w Duchu wszyscy jesteśmy zjednoczeni.**

(Per Harling)

Kolekta i modlitwa powszechna

Możesz przeprowadzić kolektę, na konkretny projekt lub działanie, które przyczynia się do odnowy ekologicznej lub wspiera aspekt sprawiedliwości klimatycznej. Możesz też zaprezentować rośliny czy zwierzęta z twojej okolicy jako sposób na zwiększenie świadomości na temat reszty potrzeb twojego lokalnego środowiska.

Modlitwy

P: Modlimy się w dziękczynieniu za matkę naszą Ziemię, w której zakorzenione jest całe życie, brata Słońce, którego energia promieniuje życiem, siostrę Wodę, która nas pielęgnuje i ożywia, oraz inne stworzenia, z którymi żyjemy i dla których jesteśmy wezwani do uprawy i utrzymania tego Bożego ogrodu .

W: **Oświeć nasze serca i pozostań z nami.**

P: Wszechpotężny Boże, jesteś obecny w całym wszechświecie i w najmniejszym ze swoich stworzeń. Obejmujesz swoją czułością wszystko, co istnieje. Wylej na nas moc swojej miłości, abyśmy mogli chronić życie i piękno. Napełnij nas pokojem, abyśmy mogli żyć jak Bracia i Siostry, nikogo nie krzywdząc. Duchu Stworzycielu,

W: **Oświeć nasze serca i pozostań z nami.**

P: Boże ubogich, pomóż nam ratować opuszczoną i zapomnianą Ziemię, tak cenną w Twoich oczach. Uzdrawiaj nasze życie, abyśmy chronili świat i nie żerowali na nim, abyśmy siali piękno, a nie zanieczyszczenie i zniszczenie. Dotknij serc tych, którzy szukają zysku kosztem ubogich i ziemi. Duchu Stworzycielu,

W: **Oświeć nasze serca i pozostań z nami.**

P: Naucz nas odkrywać wartość każdej rzeczy, napełniać się podziwem i kontemplacją, rozpoznawać, że jesteśmy głęboko zjednoczeni z każdym stworzeniem gdy żyjemy w Twoim świetle. Duchu Stworzycielu,

W: **Oświeć nasze serca i pozostań z nami.**

P: Po globalnej pandemii COVID-19 usłysz nasze wołanie o współczucie i uzdrów nasz świat oraz wszystkie stworzenia. Obdarz nasze serca darem umiejętności, uwolnij nas od

pożądliwości posiadania i nadmiernej konsumpcji. Spraw byśmy szukali sprawiedliwego, zrównoważonego podejścia do życia, bo Twoja droga jest prosta. Spraw żebyśmy dbali, by wszyscy otrzymywali według potrzeb, a wszystko mogło ulec odnowieniu.

W: Oświeć nasze serca i pozostań z nami.

P: Podczas Czasu dla Stworzenia, dodaj nam odwagi, aby przestrzegać sabatu dla naszej planety. Umocnij nas wiarą, aby ufać Twojej opatrności. Zainspiruj nas kreatywnością do dzielenia się tym, co otrzymaliśmy. Naucz nas zadowalać się wystarczającą ilością. A kiedy ogłaszamy Jubileusz Ziemi, ześlij Ducha Świętego, aby odnowił oblicze ziemi.

W: Oświeć nasze serca i pozostań z nami.

P: Dziękujemy, że jesteś z nami każdego dnia. Prowadź nas, w naszej walce o sprawiedliwość, miłość i pokój. Duchu Stworzycielu,

W: Oświeć nasze serca i pozostań z nami.

(na podstawie: Modlitwa za Ziemię, Papież Franciszek, Laudato Si)

Modlitwa Pańska

Ojciec nasz, któryś jest w Niebie,
święć się imię Twoje,
przyjdź królestwo Twoje,
bądź wola Twoja
jako w Niebie, tak i na Ziemi .
Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
i odpuść nam nasze winy ,
jako i my odpuszczamy naszym winowajcom;
i nie wódź nas na pokuszenie,
ale nas zbaw ode złego.
Bo Twoje jest Królestwo,

*i potęga, i chwała,
na wieki wieków. Amen.*

Błogosławieństwo

Niech Bóg, który ustanowił stworzenie,
Który zachwyca nas konwaliami
Który przywraca pierwotny porządek,
Prowadzi nas do przemiany naszego życia i Kościoła
Byśmy widzieli chwałę Boga w stworzeniu.

(Program Eko-Kongregacji CTBI)

Zintegruj Czas dla Stworzenie z niedzielną liturgią

Zachęć księdza lub pastora w swojej parafii, aby głosił kazania o stworzeniu lub włączał motywy związane z troską o stworzenie do modlitw podczas Czasu dla Stworzenia.

Poniższe pomysły pomogą księdzu lub pastorowi oraz osobom świeckim prowadzącym modlitwę w kształtowaniu kazań i modlitw. Każdy tydzień w trakcie Czasu dla Stworzenia otrzymał sugerowany temat. Teksty ze Starego, jak i Nowego Testamentu są wymienione wraz z ich połączeniem z tematem tygodnia. Dowolne lub wszystkie z nich mogą zostać użyte podczas Czasu dla Stworzenia. Więcej pomysłów można znaleźć tutaj <http://www.sustainable-preaching.org/>

Termin	Teksty	Temat tygodnia
6 września, 2020 <i>XXIII Niedziela zwykła - Czas dla Stworzenia 1</i>	1 czytanie: Ez 33, 7-9 Psalm 95 2 czytanie: Rz 13, 8-10 Ewangelia: Mt 18, 15-20	<i>Największe przykazanie, kochaj swego bliźniego</i>
13 września, 2020 <i>XXIV Niedziela zwykła - czas dla Stworzenia C</i>	1 czytanie: Syr 27, 30-28,7 Psalm 103 2 czytanie: Rz 14, 7-9 Ewangelia: Mt 18, 21-35	<i>Ochrona ludu</i>
20 września, 2020 <i>XXV Niedziela zwykła - Czas dla Stworzenia 1</i>	1 czytanie: Iz 55, 36- 9 Psalm 145 2 czytanie: Flp 1, 20c-24.27a Ewangelia: Mt 20, 1-16a	<i>Mamy wystarczająco dużo dla zaspokojenia naszych potrzeb, nie dla zaspokojenia naszej chciwości</i>
27 września, 2020 <i>XXVI Niedziela zwykła - Czas dla Stworzenia 1</i>	1 czytanie: Ez 18, 25- 28 Psalm 25 2 czytanie: Flp 2, 1-11 Ewangelia: Mt 21, 28-32	<i>Dar wody</i>
4 października, 2020 <i>Niedziela św. Franciszka z Asyżu, XXVII Niedziela zwykła</i>	1 czytanie: Iz 5, 1- 7 Psalm 80 2 czytanie: Flp 4, 6-9 Ewangelia: Mt 21, 33-43	<i>Duchowość Stworzenia</i>

Odpraw nabożeństwo modlitewne w plenerze

Aby w pełni uczcić Boże stworzenie, dobrze jest, jeśli to możliwe, zorganizować nabożeństwo uwielbienia poza budynkiem. Ułatwi to uwielbienie Boga w kontekście Bożego stworzenia. Stworzenie samo znakomicie chwali Pana, nawet góry, rzeki i drzewa to robią, po prostu robiąc to, do czego Bóg je stworzył. Warto wziąć pod uwagę miejsce o dużym znaczeniu dla środowiska. Jeśli jest to miejsce o wielkiej naturalnej urodzie, nacisk zostanie położony na dziękowanie Bogu i zaangażowanie się w ochronę tego miejsca oraz innych o podobnym pięknie. Jeśli jest to miejsce widocznej degradacji środowiska, skupiamy się na wyznaniu naszych grzechów wobec Bożego stworzenia i zaangażowaniu się w działania związane z uzdrowieniem i odnową środowiska naturalnego.

- W zależności od obranej formy kultu i pogody rozważcie nieformalną posługę lub Eucharystię.
- Poproś osoby uczestniczące o zebranie symboli natury i przyniesienie ich do świętego stołu Eucharystii jako „owocu ziemi i dzieła rąk ludzkich” obok chleba i wina.
- Uwzględnij chwilę ciszy, by wsłuchać się w niej w pieśni stworzenia.
- Dołącz czytanie z Izajasza 65, 17–25 lub inne odpowiednie fragmenty Pisma Świętego.
- Dołącz element uznania winy za nasze nadmierne wykorzystywanie stworzenia, nie wsłuchiwanie się w jego jęk (Rz 8, 22); najlepiej podczas spowiedzi powszechnej.
- W ramach kazania zaangażuj zgromadzonych w ew. odpowiedzi kiedy mówisz o Słowie.

Studium biblijne

Przeczytaj Iz 65, 17–25 “Nowe stworzenie”

Jakie problemy widzimy w tym fragmencie w odniesieniu do ubóstwa, niesprawiedliwości i troski o środowisko?

Podziel się osobistymi doświadczeniami związanymi z tymi problemami: czy i jak zetknąłeś/ęłaś się z nimi w swoim życiu?

Jak rozumiesz odnowienie Ziemi, nowe stworzenie?

Modlitwa na zakończenie

Prosiłeś o moje ręce, abyś mógł je wykorzystać dla Twoich dzieł, oddałem je na chwilę, ale potem wycofałem, bo praca była ciężka.

Prosiłeś, żeby moje usta przemawiały przeciwko niesprawiedliwości.

Oddałem Tobie jedynie szept, bym nie mógł zostać oskarżony.

Prosiłeś o moje życie, abyś Ty działał przeze mnie.

Oddałem małą część, tak bym nie zaangażował się zbyt mocno.

Panie, wybac mi moje wyrachowane wysiłki, aby ci służyć

tylko gdy jest to dla mnie wygodne,

tylko w tych miejscach, w których jest to bezpieczne,

i tylko u tych, którzy to ułatwiają.

Panie, wybac mi, odnow mnie, ulecz mnie, pielęgnuj,

wzmocnij mnie, poślij mnie jako narzędzie Twego pokoju i sprawiedliwości

bym potrafił zrozumieć i realizować przywództwo poprzez służbę.

Amen.

(Joe Seramane, Christian Aid Lifelines, Afryka Południowa)

**CZAS DLA
STWORZENIA**

Zorganizuj spacer lub pielgrzymkę stworzenia

Możesz rozważyć zorganizowanie kontemplacyjnego spaceru lub pielgrzymki, aby zastanowić się nad darem stworzenia Bożego i naszą odpowiedzią na zaproszenie do głębszej z nim komunii. Może to być w formie „Via Creatio” lub spaceru Stworzenia podczas którego medytujesz każdy dzień stwarzania. Możesz również zorganizować pielgrzymkę do ważnego miejsca o charakterze ekologicznym albo modlić się odpowiednio dobranymi fragmentami Pisma Świętego lub modlitwami jak te [ekologiczne rozważania różańcowe](#), właśnie podczas spaceru. Wasza pielgrzymka może również zakończyć się nabożeństwem modlitewnym lub Odkrywaniem Ziemi.

Zaangażuj swoje lokalne środowisko w Ziemski Test:

Test to sposób przyglądania się przedmiotom lub trwanie w modlitewnej kontemplacji. Poprzez pytania jesteśmy zaproszeni do refleksji na temat obecności Boga i dobroci tego, co widzimy. Podczas Czasu dla Stworzenia rozważ kontemplację części lokalnego środowiska. Jest to ćwiczenie, które możesz wykonać samodzielnie lub z grupą.

Wybierz naturalne miejsce do przeprowadzenia rozważania. Las, rzeka, zielona ulica miejska, park, pole rolne, wzgórze. Znajdź wygodne miejsce do odpoczynku w tym miejscu lub w jego pobliżu. Rozpocznij modlitwę w sposób, jaki jest dla Ciebie naturalny. Zaproś Świętą Mądrość, aby otworzyła oczy twojego serca. Kiedy będziesz gotowy, zastanów się nad następującymi zagadnieniami:

1. Uświadom sobie obecność Boga w naturalnym lub rolniczym otoczeniu, w jakim przebywasz.

W jaki sposób Bóg jest obecny w tym miejscu? Jak całe życie, które widzisz, istnieje w Jego Duchu? Jak się czujesz wiedząc, że Duch Święty wypełnia to miejsce od wieków stworzeniami, te żyjące tu w głębokiej przeszłości, te które są teraz wraz z Tobą oraz te, które dopiero kiedyś się narodzą? Jak się czujesz wiedząc, że ty, Ziemiąnin, należysz do tego miejsca, jesteś zbudowany z tego samego węgla, oddychasz tym samym powietrzem oraz zostałeś ożywiony przez tego samego Ducha Jedyne go Stwórcy?

2. Zastanów się nad ekologicznymi cyklami życia tego miejsca z wdzięcznością za wszystko, co ono zapewnia.

Jakie cykle życia mają tutaj miejsce? Czy to przełom, który filtruje wodę? Czy to las deszczowy (tropikalny lub liściasty), który utrzuła składniki odżywcze? Czy to łąka lub pole, które wiążą azot? Czy to zielona przestrzeń, która pochłania CO₂ i oczyszcza powietrze? Jakie rośliny, zwierzęta, drobnoustroje i minerały podlegają tutaj ochronie? Jak służą całej Ziemi? Wyraż wdzięczność za wszystko, co zapewnia to miejsce.

3. Zwróć uwagę na to, co czujesz, kontemplując kruchość i zdrowie tego miejsca.

Czy ten ekosystem jest zdrowy? Czy jest w jakiś sposób zagrożony? Co jest kluczowe dla utrzymania równowagi tego miejsca? Jakie nisze i różnorodność należy chronić, aby zachować zdrowie tego miejsca? Co odczuwasz gdy myślisz o kruchości życia, które zależy od zdrowia tego ekosystemu? Jaki masz wpływ na tę równowagę?

4. Wybierz jedną z cech tego miejsca i módl się za jej odpoczynek i odnowienie.

Kiedy myślisz o tym, w jaki sposób to miejsce jest poddawane zniszczeniu, zastanów się czego potrzebuje do odpoczynku,

odbudowy i odnowy? Co należy zrobić, aby to miejsce mogło się zostać uleczone? Jakie funkcje należy odzyskać? Módlcie się za to miejsce i o mądrość, aby się nim właściwie opiekować.

5. Spójrz na swoją odpowiedź. Co możesz zrobić, aby zabezpieczyć potrzeby lub promować odpoczynek tego miejsca?

W jaki sposób identyfikujesz się z tym miejscem na podstawie badania? Jak możesz dbać o to miejsce? Jaki będzie twój akt troski oraz jak będzie wyglądać promowanie wypoczynku w tym miejscu?

Zorganizuj wydarzenie dotyczące zrównoważonego rozwoju

Wspólnota wzbogaca nasze doświadczenie w świecie przyrody. Dołączając do innych w naszej społeczności, dzielimy zarówno radość z doświadczania stworzenia, jak i wyzwanie z nim związane. Znalezienie siły w jedności jest zasadą celebrowaną w Piśmie Świętym, gdzie jest napisane „Gdy bowiem jedno upadnie, drugie pomaga mu wstać. Przeciwnie – gdy samotny człowiek upadnie, nie ma nikogo, kto by go podniósł. Bo im więcej sznur ma włókien, tym więcej wytrzyma (Koh 4-, 10; 12b)

Poniższe sugestie pomogą ci zaprojektować wydarzenie dla swojej społeczności związane ze zrównoważonym rozwojem.

Oczyść lokalne drogi wodne

Oczyszczanie lokalnych dróg wodnych jest ważnym sposobem ochrony żyjących w nich stworzeń. 71% powierzchni Ziemi jest pokryte wodą, a zanieczyszczenia i odpady mogą mieć niszczycielski wpływ na wiele gatunków - w tym ludzi - które zależą od czystości wody.

Zanieczyszczenia naszych wód obejmują spływające do nich nawozy i pestycydy, odpady przemysłowe, ścieki ludzkie i ogromną ilość plastiku. Plastik odpowiada za śmierć zwierząt, które zaplątują się w niego lub spożywają go w ogromnych ilościach w postaci mikroplastiku (Sprawdź stronę [A Rocha's Microplastics Toolkit](#) lub inną o podobnej tematyce dla uzyskania większej ilości informacji i praktycznych pomysłów)

Udział w oczyszczaniu wody chroni sieć życia i honoruje symboliczne zaangażowanie chrześcijaństwa w troskę o wodę; od chmury, która poprowadziła Izraelitów do rzeki, w której chrzest przyjął Jezus. Wasza wspólnota może zaplanować podróż do miejsca oczyszczania wody jako pielgrzymkę, która łączy z fundamentami naszej wiary.

Każdego roku społeczność międzynarodowa jednoczy się w celu oczyszczania dróg wodnych. Tegoroczne międzynarodowe sprzątanie odbędzie się 21 września. Jednak zorganizowanie takiego wydarzenia także w innym terminie jest mile widziane. Poprzez swój udział zapobiegiesz przedostawaniu się tworzyw sztucznych i innych szkodliwych substancji i materiałów do wody. Ta aktywność jest szczególnie odpowiednia dla rodzin.

Docierając do innych, możesz chcieć połączyć spotkanie modlitewne z dyskusją nt. plastiku.

Dla przykładu, Sieć Środowiskowa Wspólnoty Anglikańskiej / Green Anglicans rozwinęła program [Oceanó Plastiku](#) . To zajęcia szkółki niedzielnej, które mają pomóc dzieciom zrozumieć piękno Boskich oceanów i szkód, jakie powoduje plastik. Przewodnik zawiera krótką listę konkretnych działań, które możemy podjąć także i my, aby chronić oceany i żyjące w nich stworzenia.

Aby uzyskać więcej informacji na temat międzynarodowego oczyszczania wybrzeży, odwiedź stronę [Ocean Conservancy](#).

Posadź drzewo

Drzewa pomagają w walce ze zmianami klimatu, oczyszczają powietrze, którym oddychamy, i zapewniają środowisko życia dla dużej części światowej różnorodności biologicznej. Sadzenie drzew i pielęgnowanie ich może również stanowić okazję do świętowania wspólnego zaangażowania społeczności w Czas dla Stworzenia.

Zastanów się nad zorganizowaniem wydarzenia sadzenia drzew podczas Czasu dla Stworzenia, które obejmuje nabożeństwo modlitewne. Możesz skorzystać z sugestii dostępnej [tutaj](#). Wskazówki, jak wybrać drzewo i miejsce sadzenia znajdziesz [tutaj](#). Jeśli to możliwe, wybierz rodzimy gatunek. To najlepiej wesprze owady i inne zwierzęta, przyczyniając się do zdrowia całego ekosystemu na twoich terenach. Nie zapomnij o współpracy z lokalnymi władzami, aby zapewnić opiekę nad drzewem po jego posadzeniu.

Zachęcaj do prowadzenia zrównoważonego życia

Czas dla Stworzenia to wspaniały moment na zastanowienie się nad tym, jak nasz styl życia wpływa na środowisko i na jego zweryfikowanie. Dobrą wiadomością jest to, że dokonywanie wyboru bardziej zrównoważonego stylu życia w kilku jego obszarach stanowi dużą, widoczną różnicę.

Zmniejsz swój ślad węglowy

Zachęć swoją społeczność do zmniejszenia jej wpływu na środowisko, przyłączając się do inicjatywy Living the Change podczas Czasu dla Stworzenia. [Living the Change](#) jest inicjatywą wielu wyznań, która pomaga wierzącym na całym świecie realizować wartości wypływające z wiary poprzez zmniejszenie osobistego śladu węglowego. Te wszystkie indywidualne starania składają się na wspólny wysiłek na rzecz ograniczenia globalnego ocieplenia o 1,5 ° C powyżej poziomu z okresu przedindustrialnego. Ostatecznie ograniczenie globalnego ocieplenia jest ważnym sposobem ochrony roślin i zwierząt

dotkniętych przez powiększające się pustynie, cieplejsze lato i zmieniające się opady deszczu związane ze zmianami klimatu.

Oto kilka propozycji sposobów dołączenia do Living the Change:

- Złóż deklarację wprowadzenia w życie swoich przekonań i wartości, zmniejszając osobistą emisję dwutlenku węgla na: www.livingthechange.net .
- Podejmij konkretne zobowiązanie co do zmiany stylu życia w jednym z trzech obszarów: transport, dieta oraz energia.
- Dowiedz się, w jaki sposób wprowadzenie osobistych zmian w odpowiedzi na zmiany klimatu jest częścią naszej chrześcijańskiej wiary poprzez seminaria internetowe Living the Change.
- Poprowadź Uroczystą kolację lub obiad Living the Change, aby omówić wiarę chrześcijańską i styl życia przyjazny dla klimatu wraz z członkami Twojej społeczności.
- Zorganizuj wydarzenie Czas na Życie Zmianą / Time for Living the Change, aby zachęcić i świętować znaczące zmniejszenie śladu węglowego.
- Informacje i zasoby dotyczące powyższych działań można znaleźć na stronie internetowej: www.livingthechange.net lub pisząc na adres: info@livingthechange.net

Dieta: promuj zrównoważoną konsumpcję poprzez a) ograniczenie spożycia czerwonego mięsa, b) kupowanie ekologicznej i uczciwie produkowanej żywności od lokalnych producentów, c) ograniczenie marnotrawienia żywności, d) unikanie artykułów jednorazowego użytku (e) promowanie opakowań i artykułów spożywczych wielokrotnego użytku (bez plastiku i puszek do codziennej diety)

Transport: Promuj mobilność przyjazną dla klimatu. Zależnie od kontekstu możesz: udostępniać rozkład jazdy transportu publicznego, korzystać z roweru lub dzielić się, instalując jeden z wielu systemów carpoolingu lub współdzielenia samochodu, montując punkt ładowania samochodów elektrycznych - lub - przede wszystkim: ograniczając potrzebę mobilności poprzez codzienną regionalizację - ekonomię życia!

Energia: Monitoruj zużycie energii przynajmniej raz w roku i dąż do całkowitej zmiany podejścia w stronę energii odnawialnej. Zużycie energii opartej na paliwach kopalnych szkodzi klimatowi.

Materiały: Wykorzystuj materiały świadomie. Za każdym razem, gdy coś kupujemy, płacimy za surowce, koszty produkcji i utylizację odpadów. Nabywanie surowców jest często bardzo szkodliwe zarówno dla ludzi jak i dla środowiska. Małe zmiany, takie jak drukowanie dwustronne na papierze z recyklingu lub unikanie zakupu nowych telefonów komórkowych, komputerów, laptopów co rok lub dwa lata, mogą pomóc Ziemi w odnowie. Pomyśl o „Jubileuszu dla Ziemi” przed każdym zakupem.

Networking: “Zapewniam was jeszcze: Jeżeli dwaj spośród was zgodnie o coś poproszą, otrzymają wszystko od mojego Ojca, który jest w niebie.” (Mt 18,19) Możemy mieć większy wpływ, jeśli będziemy działać wspólnie! Podnieś głos w kwestiach ekonomicznych i ekologicznych zarówno w ramach swojej społeczności oraz poza nią.

Dokonywanie trwałych zmian na poziomie instytucjonalnym

Oprócz dokonywania zmian na poziomie indywidualnym, jak opisano powyżej, zmiany na poziomie instytucjonalnym mogą mieć ogromny wpływ i spowodować wymierne ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko.

Usługi i udogodnienia instytucji oferują ogromną szansę na zmiany. Przeprowadzenie audytu energetycznego budynku jest świetnym punktem wyjścia, a spojrzenie na kluczowe obszary, takie jak ogrzewanie, oświetlenie, wentylacja i izolacja, oferuje wiele możliwości natychmiastowego zmniejszenia śladu węglowego.

Także grunty zajmowane przez instytucje mogą stanowić źródło pozytywnych zmian środowiskowych. Na przykład, właściwe zarządzanie terenami zielonymi może pomóc w absorpcji węgla ze

środowiska, promować lokalną różnorodność biologiczną, a nawet stworzyć przestrzeń dla ogrodnictwa społecznościowego.

Wiele organizacji kościelnych posiada obecnie platformy i zasoby przydatne do wspierania kościołów i zborów, wspierające wprowadzanie zmian w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dla przykładu A Rocha stworzyła [Eco-Church](#). [Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska](#) opracowuje interaktywną „platformę działań Laudato Si”, która będzie wspierać instytucje katolickie i rodziny w ocenie wpływu i podejmowaniu działań w dedykowanych obszarach.

Użyj mapy dla kongregacji, wspólnot i kościołów ze wskazówkami do działania na rzecz ekonomii życia i sprawiedliwości ekologicznej.

Zaproś swoje grupy, wspólnoty i kościoły do przedyskutowania i przećwiczenia 5-etapowego programu WCC, który zmienia sposób, w jaki postępujemy z gospodarką i z naszym środowiskiem ekologicznym. Informacje i materiały dotyczące działań i samego planu można znaleźć na stronie internetowej WCC: <https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/wcc-programmes/diakonia/economy-of-life/roadmap-for-congregations-communities-and-churches-for-an-economy-of-life-and-ecological-justice>

Rzecznictwo: Weź udział w kampaniach wzywających do nawrócenia

Temat „**Jubileuszu dla Ziemi**” podkreśla integralny związek między bezpieczeństwem ekonomicznym, zrównoważeniem ekologicznym, dobrobytem społecznym i sprawiedliwymi relacjami między ludźmi oraz ziemią. Jubileusz jest modelem zorientowanym na sprawiedliwość, odzwierciedlającym wolę Boga, by dobrze żyć, aby każde stworzenie mogło kwitnąć jako jednostka i społeczeństwo. N.T. Wright zwraca uwagę: „Jubileusz troszczy się o potrzeby społeczne i ekonomiczne, ale nie można go zrozumieć ani praktykować bez uznania powiązanych z nim zasad teologicznych i duchowych”.

COVID-19 zaostrzył istniejące nierówności niesprawiedliwej gospodarki. Kiedy kryzys zdrowotny się skończy, wysiłki na rzecz odbudowy muszą skoncentrować się na budowie sprawiedliwej, zrównoważonej i odpornej gospodarki. Kryzys COVID-19 wyraźnie i bardziej niż kiedykolwiek przedtem pokazuje potrzebę przywrócenia naturalnych rytmów odnowy przyrody.

Apelujemy o pilne poparcie dla idei sprawiedliwości klimatycznej, zakorzenionej w postulacie przywróceniu jej ziemi i wszystkim ludziom. Zarówno z powrotem do normy po COVID-19 oraz z kryzysem klimatycznym należy poradzić sobie za jednym zamachem. Koncepcja jubileuszowa niesie w sobie zrównoważone modele rozwoju gospodarczego, które tworzą sprawiedliwe, zdrowe i bezpieczne społeczności dla wszystkich, zamiast powracać do ekstremalnej konsumpcji i niezrównoważonego wzrostu gospodarczego.

W 2018 r. Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) nakreślił ogromne ryzyko związane z utrzymaniem obecnych trendów

globalnego ocieplenia. Raport jasno stwierdził, że aby ograniczyć globalne ocieplenie do 1,5 ° C, emisje muszą zostać zmniejszone o połowę do 2030 r., A do zera netto do 2050 r. Aby osiągnąć ten cel, musimy zaprzestać ekspansji wydobywania paliw kopalnych i dążyć do szybkiego przejścia na energię odnawialną.

Opowiadamy się za sprawiedliwym finansowaniem działań dotyczących klimatu. Niektóre państwa na globalnym Południu mają historycznie niską emisję na mieszkańca, ale odczuwają ekstremalne skutki zmian klimatu. Klęski klimatyczne niszczą całą infrastrukturę i kraje te muszą się zapożyczyć, aby się odbudować. Historyczna eksploatacja globalnego Południa (uzyskiwanie dostępu do taniej siły roboczej i surowców) spowodowała globalną nierówność i ubóstwo, które widzimy dzisiaj. Finansowanie zatem nie powinno być postrzegane jako „pomoc”, ale jako wypełnienie historycznej odpowiedzialności za sprawiedliwość naprawczą - **Jubileusz**.

“Otwórz swe usta, rozsądź sprawiedliwie, broń prawa biednych i nieszczęśliwych”. (Prz 31,9). Jak my, jako wspólnoty wyznaniowe, możemy wypowiadać się w kwestiach sprawiedliwości? Oto niektóre z możliwości:

- **Wezwanie do jubileuszu długów.** Cały dług zewnętrzny wymagalny w 2020 r. powinien zostać umorzony z uwagi na poważne skutki kryzysów zdrowotnych, społecznych i gospodarczych, z jakimi borykają się kraje w wyniku COVID-19.
- **Ratuj ludzi, a nie zanieczyszczających.** Pakiety pomocowe po COVID-19 nie mogą ratować zanieczyszczających gałęzi przemysłu, ale raczej inwestować w ludzi i godne miejsca pracy, koncentrując się na najbardziej ubogich oraz planecie.
- Wszystkie narody muszą przyjąć **bardziej ambitne cele krajowe** w ramach ograniczenia emisji do końca 2020 r., aby utrzymać zmianę temperatury do nie więcej niż 1,5 ° C.

- Bogatsze kraje muszą **zwiększać granty na dostosowanie, łagodzenie, straty i szkody** w krajach rozwijających się.
- Musimy dążyć do z wygaszenia dopłat do paliw kopalnych i inwestycji w rozwój paliw kopalnych. **Odejście od finansowania** od firm zajmujących się paliwami kopalnymi i inwestowanie w sprawiedliwe rozwiązania klimatyczne to potężne działanie, które mogą podjąć wszystkie podmioty, w tym instytucje kościoła, aby wysłać mocny sygnał, że era paliw kopalnych musi zakończyć się w trybie pilnym.
- Popieramy wezwanie ONZ do **uczynienia chronionymi 30% powierzchni Ziemi jako chronionych siedlisk do 2030 r.**, aby powstrzymać alarmujący wskaźnik utraty różnorodności biologicznej.
- Szanujmy ludzkie **prawo dostępu do pożywienia, czystej wody pitnej i bezpiecznych warunków sanitarnych**. Podejmijmy zobowiązanie do szybkiego ograniczenia produkcji i użycia tworzyw sztucznych jednorazowego użytku i dążymy do wprowadzenia krajowych zakazów, promując gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- Wspieramy realizację celów **zrównoważonego rozwoju** na poziomie lokalnym i międzynarodowym.

Wykonując nasze prorocze wezwanie do mówienia prawdy władzom, wzrastamy w miłości i sile. Oto sposoby, w jakie możesz opowiedzieć się za odnową naszego wspólnego domu.

1. Zorganizuj kampanię swojej wspólnoty

Śledź naszą stronę [Czasu dla Stworzenia](#) oraz strony naszych mediów społecznościowych z globalnym kalendarzem wydarzeń i tych zawartych w niniejszym przewodniku uroczystości. Wspieraj tych, którzy podejmują rzecznictwo i zachęcaj lokalny kościół do włączenia się w jedną lub więcej kampanię oddolną spośród organizowanych wydarzeń. [Zarejestruj je na stronie](#). Tutaj znajdziesz kilka pomysłów:

- Wyścigi rowerowe / maratony, zajęcia sportowe prowadzone przez młodzież, nabożeństwa i czuwania, porządkowe, sadzenie drzew - wszystko to w celu podniesienia świadomości na temat niesprawiedliwości klimatycznej - zaproś liderów społeczności, przedstawicieli rządu i przedsiębiorstw.
- Róbcie zdjęcia Waszej wspólnoty , wspólne pisanie wierszy lub malowanie / konkursy, aby pokazać możliwe zmiany w społeczności post - COVID-19 i wizję bardziej sprawiedliwej przyszłości.
- Wykorzystaj Czas dla Stworzenia, aby przedyskutować, w jaki sposób Twój kościół może wpłynąć na zmniejszenie swojego śladu węglowego. Każdy powinien zobowiązać się do robienia tego samego w pracy i w domu. Poszukaj sposobów, aby to zrobić [tutaj](#).

2. Dołącz do działań rzeczniczych online

Śledź naszą kampanię poprzez [Facebook](#) i [Twitter](#) i wzmocnij nasze **działania rzecznicze** za pomocą możliwości, jakie dają media społecznościowe, chociażby za pomocą #SeasonofCreation. Dołącz również do [publicznej grupy Season of Creation](#) aby otrzymywać inspirujące powiadomienia oraz dzielić się swoimi wydarzeniami i doświadczeniami.

- Udostępniaj zdjęcia, wiersze i obrazy mówiące o zmianach dokonujących się w społeczności po epidemii COVID-19. Opowiadaj o otaczającej Cię naturze i swoim związku ze stworzeniem.
- Napisz bloga o działalności, którą organizowałeś/aś lub w jakiej uczestniczyłeś/aś, lub o znaczeniu Czasu dla Stworzenia dla Ciebie.

3. Dołącz do działań i kampanii o charakterze rzecznictwa

- The Global Prayer and Action Chain for Climate Justice
<https://www.prayandact4climate.org/>
- Kampania Act Now for Climate Justice
<https://actalliance.org/climatejustice/>
- The Big Shift Campaign <https://bigshiftglobal.org/>
- Dołącz do projektu the blue community <https://www.blueplanetproject.net/index.php/home/water-movements/the-blue-communities-project/>
- Broń bioróżnorodności z WWF <https://explore.panda.org/newdeal>
- Global Deal for Nature, z celem ochrony 30% dzikich gatunków 2030. Podczas Czasu dla Stworzenia rozważ wsparcie inicjatyw takich jak [Global Deal for Nature](#) albo innych działań na rzecz bioróżnorodności.
- Kampania dezinvestycyjna: [Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska](#) i [Operation Noah's Bright Now campaign](#) .
Inwestorzy mogą również dokonać oceny, jak dobrze każda firma jest przygotowana na gospodarkę niskoemisyjną, korzystając z narzędzi z [Transition Pathway Initiative](#)

4. Dołącz do mobilizacji

Młodzi ludzie i popierający ich przedstawiciele wszystkich pokoleń zbierają się na ogólnoswiatowych strajkach w ruchu znanym jako Fridays for the Future / Piątki dla Przyszłości. Odwiedź stronę [Fridays for the Future](#) lub/oraz [Laudato Si' Generation](#), ruch młodych katolików, aby uzyskać więcej informacji o strajkach.

Możesz wzywać do działania w sprawie przeciwdziałania zmianom klimatu, aby chronić różnorodność biologiczną i promować Jubileusz dla lokalnej ekologii, organizując strajk w swojej społeczności lub przyłączając się do strajku, który został już zaplanowany.

Światowy kalendarz wydarzeń

Ze względu na środki ostrożności w zakresie zdrowia publicznego podczas pandemii wiele ogólnoswiatowych zgromadzeń zostało przełożonych lub zmieniono ich format. Sytuacja ciągle ewoluuje i nadal będzie się zmieniać w trakcie Czasu dla Stworzenia. Prosimy [sprawdzać informacje na stronie](#) w celu uzyskania aktualnych informacji i możliwości uczestniczenia w ogólnoswiatowych wydarzeniach online. Podczas, gdy każda wspólnota chrześcijańska na całym świecie na swój sposób świętuje Czas dla Stworzenia, kilka wydarzeń stwarza okazję do połączenia działań wszystkich wspólnot.

1 września: Dzień Stworzenia / Światowy Dzień Modlitw o Ochronę Stworzenia

Dzień Stworzenia, zwany również Światowym Dniem Modlitw o Ochronę Stworzenia, otwiera każdego roku obchody Czasu dla Stworzenia. Papież Franciszek, Patriarcha Bartłomiej, Światowa Rada Kościołów i wielu innych przywódców wezwało wiernych do świętowania tego dnia. Na całym świecie chrześcijanie są zaproszeni do przyłączenia się do internetowego nabożeństwa modlitewnego i radosnego świętowania tej wspólnej sprawy. Więcej informacji będzie na bieżąco zamieszczanych pod adresem SeasonofCreation.org.

21 września: Międzynarodowy Dzień Oczyszczenia Wybrzeży

Od ponad 30 lat społeczności gromadzą się, aby usuwać śmieci z wybrzeży i dróg wodnych, w tym także stawów, jezior i rzek. Wolontariusze wspólnie, co roku usuwają i inwentaryzują góry śmieci. Twoja społeczność jest zaproszona do przyłączenia się. Aby dowiedzieć się więcej, odwiedź stronę Ocean Conservancy.

4 października: Dzień św. Franciszka

Wiele kościołów uważa św. Franciszka za inspirację i przewodnika dla tych, którzy chronią stworzenie. 4 października to jego święto oraz ostatni dzień Czasu dla Stworzenia. Wierni na całym świecie spotkają się wtedy na internetowej modlitwie, aby zastanowić się, w jaki sposób św. Franciszek wpływa na nas opowiadając nam o swojej duchowej podróży i by wspólnie świętować naszą miesięczną podróż. Informacje o rejestracji oraz o nabożeństwie modlitewnym można znaleźć na stronie [Czas dla Stworzenia](#) oraz w naszych mediach społecznościowych.

Dołącz do nas poprzez media społecznościowe

Dołącz do nas w modlitwie i refleksji oraz podziel się ekscytującymi wiadomościami na temat Twojego świętowania poprzez media społecznościowe. Tworzymy wspierającą ogólnoswiatową społeczność na Facebooku i Twitterze.

Dołącz do ogólnoswiatowej społeczności za pomocą hashtagu #SeasonOfCreation zarówno na Twitterze, Instagramie jak i na Facebooku. Hashtagi pojawią się na stronie [Season of Creation](#).

Zachęcamy do śledzenia Czasu dla Stworzenia poprzez [Facebook](#) i [Twitter](#) oraz dołączenie do publicznej grupy [Season of Creation](#) by mieć dostęp do inspirujących informacji oraz dołączyć do dyskusji.

O Czasie dla Stworzenia

Czas dla Stworzenia to okres roku, kiedy 2,2 miliarda chrześcijan na świecie zaproszonych zostaje się do modlitwy i troski o stworzenie. Co roku ma on miejsce w dniach od 1 września do 4 października.

Czas dla Stworzenia jednoczy ogólnościową rodzinę chrześcijan wokół jednego wspólnego celu. Zapewnia elastyczność w sprawowaniu nabożeństw modlitewnych i angażowaniu się w różnorodne działania mające na celu troskę o stworzenie.

Historia

1 września został ogłoszony Dniem Modlitwy o Ochronę Stworzenia we Wschodnim Kościele Prawosławnym przez patriarchę ekumenicznego Dymitriososa I w 1989 roku. Tę ideę przyjęły również inne kościoły chrześcijańskie kościoły [w 2001 roku](#), oraz papież Franciszek dla Kościoła Katolickiego [w roku 2015](#).

W ostatnich latach wiele kościołów chrześcijańskich zaczęło obchodzić Czas dla Stworzenia w dniach pomiędzy 1 września a 4 października. Dzień święta św. Franciszka, jest obchodzony przez niektóre zachodnie tradycje. Święty Franciszek jest autorem Pieśni Słonecznej i katolickim świętym patronem tych, którzy promują ekologię.

Wiele wypowiedzi z ostatnich kilku lat wzywało wiernych do przestrzegania tego miesięcznego świętowania, na przykład wypowiedzi katolickich biskupów Filipin [w roku 2003](#), Trzecie Europejskie Zgromadzenie Ekumeniczne w Sybinie [w 2007 r.](#) i Światowa Rada Kościołów [w 2008 r.](#)

Komitet Sterujący

W związku z rosnącą pilną potrzebą rozwiązania kryzysu ekologicznego kościoły chrześcijańskie zostały wezwane do wzmocnienia wspólnej reakcji na kryzys. Ekumeniczny komitet sterujący Czasu dla Stworzenia zebrał się, aby zapewnić zasoby, które pozwolą chrześcijanom odpowiedzieć wiarą podczas tego wspólnego okresu refleksji i działania.

Komitet sterujący składa się ze Światowej Rady Kościołów, Światowej Federacji Luteriańskiej, Światowego Sojuszu Ewangelicznego, Światowego Ruchu Katolików na Rzecz Środowiska, Sieci Środowiska Komunii Anglikańskiej, Sieci Opieki nad Stworzeniem w Lozannie, Światowej Komunii Kościołów Reformowanych, Europejskiej Sieci Środowiska Chrześcijan.

Jako sieć ekumeniczna inspirujemy się pilnym wezwaniem papieża Franciszka obecnym w „Laudato Si”, wzywającym „do nowego dialogu na temat tego, w jaki sposób kształtujemy przyszłość naszej planety” oraz o tym, że „Potrzebujemy nowej i powszechnej solidarności” tam, gdzie osoby najbardziej bezbronne powinny być wspierane. Zapraszamy do przyłączenia się do nas w tych wysiłkach.

actalliance

ANGLICAN
COMMUNION
ENVIRONMENTAL
NETWORK

DICASTERY FOR PROMOTING
INTEGRAL HUMAN DEVELOPMENT

european christian environmental network

Lausanne/WEA
Creation Care Network

THE GLOBAL CATHOLIC
CLIMATE MOVEMENT

THE
LUTHERAN
WORLD
FEDERATION

World Communion
of Reformed Churches

World Council
of Churches

**CZAS DLA
STWORDZENIA**

Autorzy

Jesteśmy wdzięczni następującym osobom, które przyczyniły się do opracowania, przeglądu i edycji tej publikacji.

Arnold Ambundo, Act Alliance

Dr Louk Andrianos, World Council of Churches

Dr Dave Bookless, A Rocha

Ed Brown, Care of Creation and Lausanne Catalyst for Creation Care

Cecilia Dall'Oglio, Global Catholic Climate Movement (Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska)

Dr Celia Deane-Drummond, Laudato Si' Research Institute, Campion Hall, University of Oxford, UK

Reba Elliott, Global Catholic Climate Movement (Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska)

Henrik Grape, World Council of Churches

Dr Hefin Jones, World Communion of Reformed Churches

Christina Leano, Global Catholic Climate Movement

Rev. Dr Rachel Mash, Green Anglicans/Anglican Communion Environmental Network

Rev. Dr Chad Rimmer, the Lutheran World Federation

John Paul Roberts, Green Anglicans

Dr Paulo Ueti, Anglican Alliance

Canon Dr Ruth Valerio, Director, Tearfund

Abena Afari, Christian Aid

